Tekoälyn vaikutus yhteiskuntaan sekä työntekijöiden ja työnantajien välisiin suhteisiin

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan kuuleminen 4.12.2025

Lauri Finér, toiminnanjohtaja, Kalevi Sorsa -säätiö

Kalevi Sorsa Foundation

Algoritmit ja tekoäly itsessään eivät ole uutta

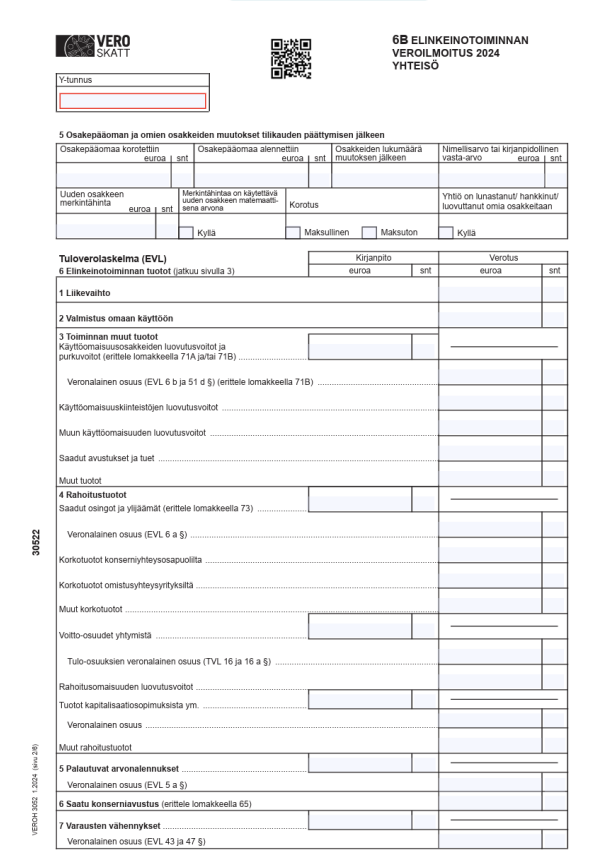

VERO SKATT

6B ELINKEINOTOIMINNAN VEROILMOITUS 2024 YHTEISÖ

Y-tunnus

5 Osakepääoman ja omien osakkeiden muutokset tilikauden päättymisen jälkeen

Osakepääomaa korotettiin euroa	snt	Osakepääomaa alennettiin euroa	snt	Osakkeiden lukumäärä muutoksen jälkeen	Nimellisarvo tai kirjanpidollinen vasta-arvo euroa	snt

Uuden osakkeen merkintähinta euroa	snt	Merkintähintaa on käytettävä uuden osakkeen matemaattisena arvona	Korotus	Yhtiö on lunastanut/ hankkinut/ luovuttanut omia osakkeitaan
		☐ Kyllä	☐ Maksullinen ☐ Maksuton	☐ Kyllä

Tuloverolaskelma (EVL) **6 Elinkeinotoiminnan tuotot** (jatkuu sivulla 3)	Kirjanpito euroa	snt	Verotus euroa	snt
1 Liikevaihto				
2 Valmistus omaan käyttöön				
3 Toiminnan muut tuotot Käyttöomaisuusosakkeiden luovutusvoitot ja purkuvoitot (erittele lomakkeella 71A ja/tai 71B)				
Veronalainen osuus (EVL 6 b ja 51 d §) (erittele lomakkeella 71B)				
Käyttöomaisuusklinteistöjen luovutusvoitot				
Muun käyttöomaisuuden luovutusvoitot				
Saadut avustukset ja tuet				
Muut tuotot				
4 Rahoitustuotot Saadut osingot ja ylijäämät (erittele lomakkeella 73)				
Veronalainen osuus (EVL 6 a §)				
Korkotuotot konserniyhteysosapuolilta				
Korkotuotot omistusyhteysyrityksiltä				
Muut korkotuotot				
Voitto-osuudet yhtymistä				
Tulo-osuuksien veronalainen osuus (TVL 16 ja 16 a §)				
Rahoitusomaisuuden luovutusvoitot				
Tuotot kapitalisaatiosopimuksista ym.				
Veronalainen osuus				
Muut rahoitustuotot				
5 Palautuvat arvonalennukset				
Veronalainen osuus (EVL 5 a §)				
6 Saatu konserniavustus (erittele lomakkeella 65)				
7 Varausten vähennykset				
Veronalainen osuus (EVL 43 ja 47 §)				

30522

VEROH 3052 1.2024 (sivu 2/8)

Kuvat: Indiana Landmarks (CC BY-NC-ND 2.0) / vero.fi

Tekoälyn ekosysteemi – mikä on uutta?

1. Käyttöliittymä (esim. ChatGPT, DALL-E, Google, Llama jne.).
2. Tekoälymalli.
3. **Data.**
4. **Tietoverkot.**
5. **Mikrosirut ja muut laskennassa sekä datan säilyttämisessä tarvittavat laitteet (= laskentateho).**
6. Raaka-aineet ja niiden jalostaminen laitteiksi.
7. Energia.
8. **Taloudelliset resurssit.**

- **Mikrosirut (Nvidia, TSMC) ja data (Google, Amazon ja Microsoft) keskittyneet digijäteille – Eurooppa ei voi menestyä, jos ekosysteemi ei muutu.**

Algoritmit työpaikoilla: tekoäly on työnantajien työkalu

- Alustayritykset käyttävät yhä enemmän toimeksiantosuhteita työsuhteiden sijaan. Kasvu on koskenut pääosin heikommassa työmarkkina-asemassa olevia kuten nuoria ja ulkomaalaisia.
  - Työtä suorittavien neuvotteluasema suhteessa työnantajiin/alustoihin heikkenee – yritysten voitot kasvavat työntekijöiden kustannuksella.
  - Vastuu sosiaalivakuutuksista ja hallinnollisista velvoitteista siirtyy työnantajalta työtä suorittaville ja muulle yhteiskunnalle.
- Lisääntyvä algoritmien käyttö johtamisessa on heikentänyt työhyvinvointia. Tekoälyn käyttö työpaikoilla voi jopa heikentää tuottavuutta.
- Riskejä myös perusoikeuksien loukkaukset (tietosuoja, syrjintä).

Yhteenveto

1. **Suomen ja EU:n on pyrittävä uudistamaan tekoälyn ja laajemmin digitaalisen talouden ekosysteemiä.** Nykyisessä ekosysteemissä onnistuneidenkin investointien hyödyt uhkaavat valua Euroopan ulkopuolelle.
2. **EU:n on vahvistettava digitaalista suvereniteettiaan** tilanteessa, jossa niin Kiina kuin Yhdysvallat pyrkivät suojelemaan itseään hyödyttävää nykyistä ekosysteemiä voimapolitiikalla. Lobbaus näkyy myös Suomessa.
3. **Tekoäly on ennen muuta tekninen työkalu. Uudistusten on perustuttava näkemykseen siitä, mihin tekoälyä voidaan ja tulisi käyttää.**

Tekoäly on tekninen työkalu – sen vaikutuksia hallittava politiikalla kuten aiempia teknologisia ”disruptioita”

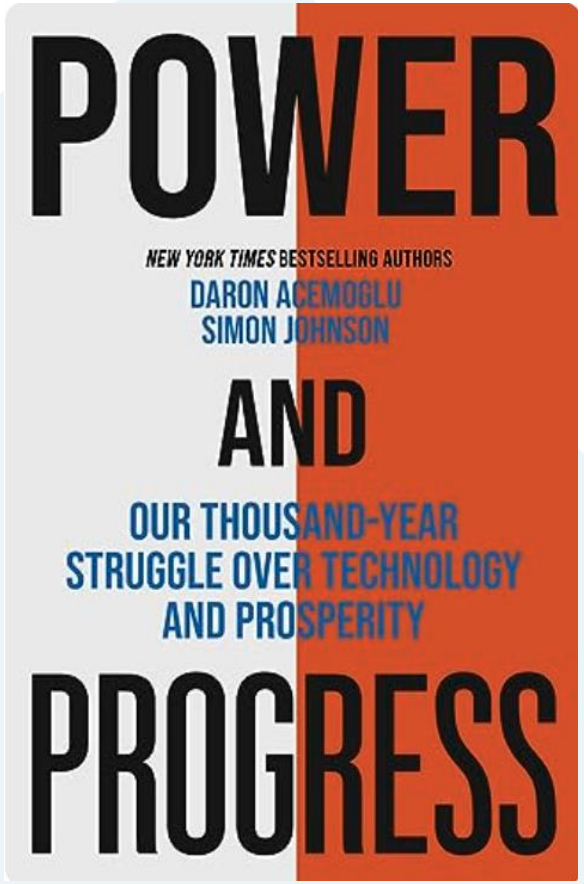

Kuva: UNU-WIDER

Digitaalinen suverineetti uhattuna myös Suomessa (Yle 30.11.2025)

Teollisuus

Tiktok rakentaa datakeskuksen Kouvolaan alle neljän tuhannen asukkaan taajamaan

Rakentamisvaiheessa hankkeen on arvioitu tuovan satoja työpaikkoja Kouvolaan.

Politiikka

Sähköpostit paljastavat: Näin Google ja kumppanit saivat puhuttua itselleen yritystuen jatkon

Päätös sähköverotuen poistosta herätti lobbarit puolustamaan datakeskuksia. Tämä juttu kertoo siitä, miten he onnistuivat.

Mitä Suomen ja EU:n pitäisi tehdä tekoälyn ekosysteemin muuttamiseksi?

1. Strategisten tekoälyn ekosysteemiä muuttavien investointien tukeminen.
2. Tarvitaan sääntelyä. jolla suojataan tasapuolisia kilpailullisia markkinoita.
   - Digitaalisen talouden sääntelystä pidettävä kiinni.
   - Verotusta uudistettava vähemmän digijättejä suosivaksi (esim. monikansallisten yritysten voitonsiirron torjunta, pääomatulojen vähimmäisvero).
3. Työntekijöiden sekä yksinyrittäjien aseman vahvistaminen (mm. järjestäytymisen tukeminen, yhteistoimintalaki, vakuutusturvan yhdenmukaistaminen, hallinnolliset velvoitteet alustoille).
4. Pk-yritysten ja muiden toimijoiden tukeminen tekoälyn hyödyntämisessä.
5. Tekoälyn haitallisen käytön rajaaminen ja hyödyllisen käytön tukeminen (kannustimet, investoinnit, läpinäkyvyys).